

KAPITEL I

Jag vet att någonting är på gång eftersom Dumpe är orolig, men jag vet så klart inte vad. Jag försöker vara beredd på det värsta. Mormor åkte upp till Norrland i förrgår, så jag kommer att vara helt ensam med vad det nu är.

Dumpe har varit rastlös hela kvällen, utan att det någonsin verkat bli riktigt dags att sticka i väg, men nu har jag i alla fall tagit ut honom på hans kvällspromenad. Han känns lugnare utomhus och jag låter honom styra och glider efter i maklig takt. Mina inlines låter som ett litet tåg på räls när de rullar över trottoaren med ett stadigt dunkdunkdunkande över plattkanterna. Det är rått i luften och jag fryser lite, trots att jag nyligen bytt till dunjackan inför vintern som verkar komma tidigt i år.

Vi har hunnit förbi Sankt Eriksplan och en bit över bron till Kungsholmen när Dumpe plötsligt sätter av på allvar. Han är helt sjukt snabb när han vill, trots sina korta små ben, så jag får jobba lite för att hänga med och inte sakta ned honom i onödan genom att dra i kopplet. Rakt uppför Sankt Eriksgatan springer han, mot Fridhemsplan, med mig i släptåg. Jag hinner undra ifall vi ska ned till Rälis för att ta hand om Grummegänget igen, innan han svänger in på själva Fridhemsplan i riktning mot tunnelbanan och jag ser precis vad det är som håller på att hända.

Där, utanför tunnelbanans glasdörrar, håller en man med en pudel i koppel på att köpa *Situation Stockholm* av vad han tror är en hemlös kvinna. Dumpe skäller en gång, skarpt, för att markera, men jag har redan förstått vad som är på väg att ske. Jag ser på blicken hon ger pudeln att hon inte kommer att kunna hålla sig.

Innan mannen hunnit fatta vad det är som händer har hon redan pudeln i ett fast grepp, och har lyft den halvvägs till sina dreglande käftar. Och nu ser mannen också – han kan inte längre undgå att se – att hans hemlösa tidningsförsäljerska i själva verket är ett två meter långt troll med gula huggtänder och kloförsedda, knotiga fingrar i ett järngrepp kring hans stackars hund.

Jag hinner fram precis i tid, innan mannen skriker rakt ut och innan pudeln blir ett huvud kortare.

”Släpp den”, kommenderar jag med väktarröst, och trollet kan inte annat än lyda.

Jag lyckas fånga upp hunden när hon släpper den och jag kan sätta ned den, till synes oskadd om än lätt traumatiserad, på marken. Dess husse står som stelopererad och stirrar på trollet. Ögonen är uppspärade och käkarna jobbar, som om han vill säga någonting, eller kanske skrika ändå, men inget ljud kommer ut.

Vilket är bra. Ju mindre uppmärksamhet vi ådrar oss, desto enklare blir det för mig. Visserligen är det inte många som rör sig häromkring just denna söndagskväll, så det skulle nog ha varit hanterbart ändå. Men nu är det ingen annan som har sett trollet för vad det är och eftersom mannen aldrig kom sig för att skrika behöver heller ingen annan få veta vad han sett.

Jag vänder mig mot honom först, trollet kan jag hantera sedan. Men det som kommer nu är verkligen det värsta jag vet. Det är så otroligt pinsamt.

Fast jag har inget val, så jag börjar sjunga. Tillräckligt högt för att mannen ska höra, men förhoppningsvis lågt nog för att ingen annan ska reagera på att jag står där mitt på gatan och sjunger någon rakt i ansiktet.

Gör det du sett osett

Gör det du hört obört

Dimman sänker sig

Töcknet famnar dig

Minnnet blir kort

Minnnet blir grått

Minnnet blir lugnt och stilla

Medan jag sjunger blir mannens ansikte alldeles slappt. Ögonen blir smala och underkäken faller ned. Han är helt borta. Ordningen är återställd.

Jag vänder mig mot trollet, som försöker krypa ihop och smälta in i bakgrunden utan nämnvärd framgång. Jag rycker en *Situation Stockholm* ur klorna på henne och vänder mig mot mannen som blinkar oförstående mot mig.

”Varsågod!”

Jag trycker tidningen i handen på honom.

”Trevlig läsning!” ropar jag glatt för att markera att han ska gå härifrån.

Han tittar på mig, tittar på tidningen i handen och sedan på mig igen.

”Tack”, får han ur sig.

Så vänder han sig om och går i väg på något ostadiga ben, tillsammans med pudeln som nervöst vrider på huvudet och ser

sig om efter trollet. Den ser fortfarande exakt vad det är för en varelse som står och ser skamsen ut med en knippe *Situation Stockholm* i labben. Fenomenet vändsyn fungerar inte på djur, och pudeln litar inte riktigt på att faran är över än.

Men det är den, för nu är jag här.

Jag ser trollet i ögonen.

"Kan du berätta för mig vad du just gjorde för fel?"

Jag heter Tilda Modigh och jag är väktare. Och då menar jag inte en sådan där som står i basker i tunnelbanan och tar hand om fyllon och stökiga ungdomar på lördagskvällarna – även om det ibland känns som om det är exakt det jag gör. Men icke. Jag försöker bara se till att Stockholms rådarka inte gör sig helt omöjliga och blir upptäckta av vanligt folk. Detta eftersom vanligt folk knappast skulle godta att leva i frid och harmoni med tomtar och troll och andra, i deras tycke, tvivelaktiga individer. Det är i alla fall vad mormor säger och jag tror att hon har rätt. Folk brukar inte vara jättebra på att acceptera sådant de uppfattar som avvikande. Till exempel brukar min bästa kompis få en massa idiotiska kommentarer för att hon har slöja över håret. Det borde ju vara hennes ensak, kan man tycka.

Rådarka, eller skymningsfolk som vissa föredrar att bli kallade (de allra flesta är som mest aktiva efter att det blivit mörkt), finns lite överallt och de är inte alltid helt finkänsliga, så jag kan fatta att någon behöver hålla lite koll. Däremot fattar jag inte riktigt varför det måste vara just jag. Det är inte precis mitt drömjobb. Bara sådana detaljer som att man inte får något betalt och att ingen får veta vad det är man håller på med, gör ju att det inte direkt kvalar in på någon tio-i-topp-lista över framtidsyrken.

Mormor har i och för sig aldrig försökt sälja in väktarskapet som ett yrke heller – för henne är det bara någonting självklart, som man gör utan att ifrågasätta. "Plikten" kallar hon det. Det låter lite fanatiskt religiöst tycker jag, men försök säga det till henne.

Och, okej, jag vet egentligen varför just jag måste vara väktare. Det är liksom en medfödd grej. I allmänhet ärvs förmågan i rakt nedstigande led och det finns extremt få väktarfamiljer. Och ibland hoppar förmågan över en generation; min mamma är tyvärr ett exempel på det. Så visst, jag fattar. Någon måste göra jobbet och förutom mormor så är jag den enda i den här delen av landet som kan det. Det känns bara extremt orättvist ibland, att jag ska stå där med ansvaret för att hela Stockholms rådarkapulation sköter sig.

Men allvarligt talat, om jag inte hade Dumpe vet jag inte hur jag skulle klara det här. Han känner ofta på sig när det är någonting som är på väg att hända i rådarkvärlden och för det mesta kan han visa mig var det händer. Det är inte alltid jag kommer i tid för att förhindra att någon gör något seriöst korkat, men jag brukar i alla fall ha en chans att rätta till det efteråt. Läs: sjunga glömskevisan – jag vet inte hur många gånger jag sjungit den där sången för kreti och pleti och fan och hans moster.

Trollet börjar flacka med blicken.

"Titta på mig", säger jag och då gör hon det. "Vad gjorde du för fel?"

Hon mumlar någonting ohörbart.

"Vad sa du?"

"Inte äta hund."

”Just precis. Vi äter inte hundar. Aldrig någonsin. Så det borde inte vara så svårt att komma ihåg.”

Hon har åtminstone vett att se skamsen ut.

”Hungrig”, säger hon.

”Men ät sopor då! Titta, där borta har du en soptunna. Och där runt hörnet finns en grässlänt. Ät jord och sten där.”

Det kan låta hårt, men troll äter faktiskt nästan allting. Soppor, jord och sten ingår i deras vardagsmeny. Det är klart att de gillar kött – det är förmodligen för att kunna köpa lite av den varan som det här trollet säljer *Situation Stockholm*. Och att hon säljer tidningen säger jag ingenting om, för ett troll kan ju vara hemlöst likaväl som en människa, och det kan man så klart inte hjälpa. Men troll, till skillnad från människor, behöver i alla fall aldrig svälta.

”Vad fan håller du på med?”

En kvinna i trettioårsåldern har ställt sig precis intill oss. Och det är uppenbart att det är mig och inte trollet hon pratar med.

”Vad är det för fel på dig?” väser hon. ”Hur kan du stå och tracka en hemlös människa och säga åt henne att äta sopor och jord? Är du helt störd?!”

Vad ska jag svara på det? Jag förstår ju hur det måste se ut ur hennes synvinkel – jag hade förmodligen reagerat exakt likadant om jag sett någon ge sig på en av stans alltför många hemlösa människor. Det är inte läge att försöka försvara sig. I princip skulle jag kunna sjunga glömskevisan för henne och få henne att komma av sig, men det finns regler för hur man får använda den. Hon har inte sett trollet, så jag kan inte börja joxa med hennes minne.

I stället står jag bara där som en idiot och säger ingenting.

”Stick härifrån! Jävla skitunge.”

Och det är inte mycket annat att göra, liksom.

På vägen hem låter jag Dumpe dra mig medan jag plockar fram mobilen och startar DictaMemos för att spela in några väl valda saker på min inofficiella saker-som-suger-lista.

”Troll som inte kan uppföra sig civiliserat. Kärringar som lägger sig i. Att sjunga glömskevisan.”

Jag pausar och tänker efter.

”Att mormor har rest bort och lämnat mig ensam med den här skiten.”